

Financieel Dagblad

Pensioenen minder hard omhoog, mede door overgang naar nieuw stelsel

Gaby de Groot, Maaïke Noordhuis - 6 feb 15:23

Gepensioneerden die zijn aangesloten bij het pensioenfonds BpfBouw gaan er dit jaar niet op vooruit.
Foto: Kim van Dam/ANP

In het kort

- 123 pensioenfondsen hebben inmiddels bekendgemaakt of en hoe ze pensioenen verhogen.
- Daarvan voeren er 51 geen verhoging door vanwege de korte periode van deflatie.
- Daarnaast speelt de overgang naar het nieuwe stelsel een rol.

Bij een derde van de pensioenfondsen gaan dit jaar de pensioenen niet omhoog. Niet alleen omdat er sprake was van deflatie in de periode waarover ze de verhoging berekenen, maar ook omdat sommige pensioenfondsen in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel hun dekkingsgraad op peil willen houden.

Van de 150 pensioenfondsen in Nederland hebben er inmiddels 123 bekendgemaakt of en hoe ze de pensioenen dit jaar gaan verhogen, blijkt uit een inventarisatie van het FD. Daarvan indexeren 51 fondsen niet, terwijl bij 72 de pensioenen wel omhoog gaan. Gemiddeld stijgen de pensioenen dit jaar met 1,8%, na de uitzonderlijke verhoging van gemiddeld 7,7% in 2023. Dit betreft gepensioneerden en voormalig medewerkers. Bij sommige fondsen gelden voor het huidige personeel andere toeslagen.

Voorzitter Ger Jaarsma van de Pensioenfederatie verwachtte dit jaar al 'een brede waaier aan uitkomsten', van niet indexeren tot extra indexeren. 'Los van de keuze voor prijs- of looninflatie heeft elk fonds ook te maken met andere omstandigheden. Dus maakt elk bestuur andere afwegingen.'

Een van de afwegingen die dit jaar zeker meespelen, is de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, zegt actuaris Daan Kleinloog, partner bij consultantbureau Sprenkels. Een belangrijk element van het nieuwe solidaire pensioencontract is de solidariteitsreserve. Uit die reserve kunnen pensioenvermogens en pensioenuitkeringen worden aangevuld en risico's collectief worden gedeeld.

'Veel fondsen willen overgaan naar het nieuwe stelsel met een goed gevulde solidariteitsreserve, zodat de nieuwe pensioenregeling voldoende bescherming biedt als het economisch tegenzit. Dat kun je alleen doen als je een bepaalde dekkingsgraad hebt. En dat kan ook een reden zijn om nu niet te verhogen, of om minder te verhogen dan maximaal mogelijk is', stelt Kleinloog.

Deflatie

Een andere reden voor veel fondsen om niet te verhogen is de ontwikkeling van de consumentenprijzen. Om te bepalen of ze verhogen of niet, kijken pensioenfondsen in belangrijke mate naar de prijsindex in een vastgestelde periode. Vaak nemen ze bijvoorbeeld een jaar, tot september of oktober. Daarin was volgens de cijfers van het CBS sprake van deflatie.

Gepensioneerden die zijn aangesloten bij BpfBouw gaan er om die reden dit jaar niet op vooruit, maar ook mensen die pensioen krijgen van KLM Grondfonds, Heineken, en Van Lanschot krijgen niks extra. Bij een deel van deze fondsen gingen de pensioenen in 2023 juist heel fors omhoog vanwege de hoge prijsinflatie in het voorliggende jaar. 'En dan kan het voorkomen dat ze volgens de fiscale regels nu geen ruimte meer hebben om te verhogen', zegt Kleinloog.

Gepensioneerden van Hoogovens (Tata Steel) krijgen er met een stijging van 8,3% het meest bij, gevolgd door die in de vervoersector. In tegenstelling tot gepensioneerden bij het KLM Grondfonds, gaan die van het KLM Vliegend Personeel er wel op vooruit. Dit jaar krijgen ze er 6,2% bij.

Regels aanpassen

Of een pensioen omhoog kan, hangt in belangrijke mate af van de regels die zijn afgesproken. BpfBouw constateerde dat die begonnen te knellen. Daarom heeft het pensioenfonds besloten dat het, als de prijzen in een jaar zijn gedaald, de periode waarover het de toeslag berekent met een jaar verlengt. Die regel gaat vanaf dit jaar gelden.

'Waar de indexatiebeslissing in het verleden redelijk standaard was, zagen we bij onze klanten dat het dit jaar een ingewikkelde puzzel was', zegt actuaris Corine Reedijk van Aon. Naast de overgang naar het nieuwe stelsel lag vaak ook het vraagstuk op tafel om over te gaan naar een andere indexatiemethode. 'Veel fondsen wilden toch iets kunnen indexeren, omdat de dekkingsgraad daar ook ruimte toe bood.'

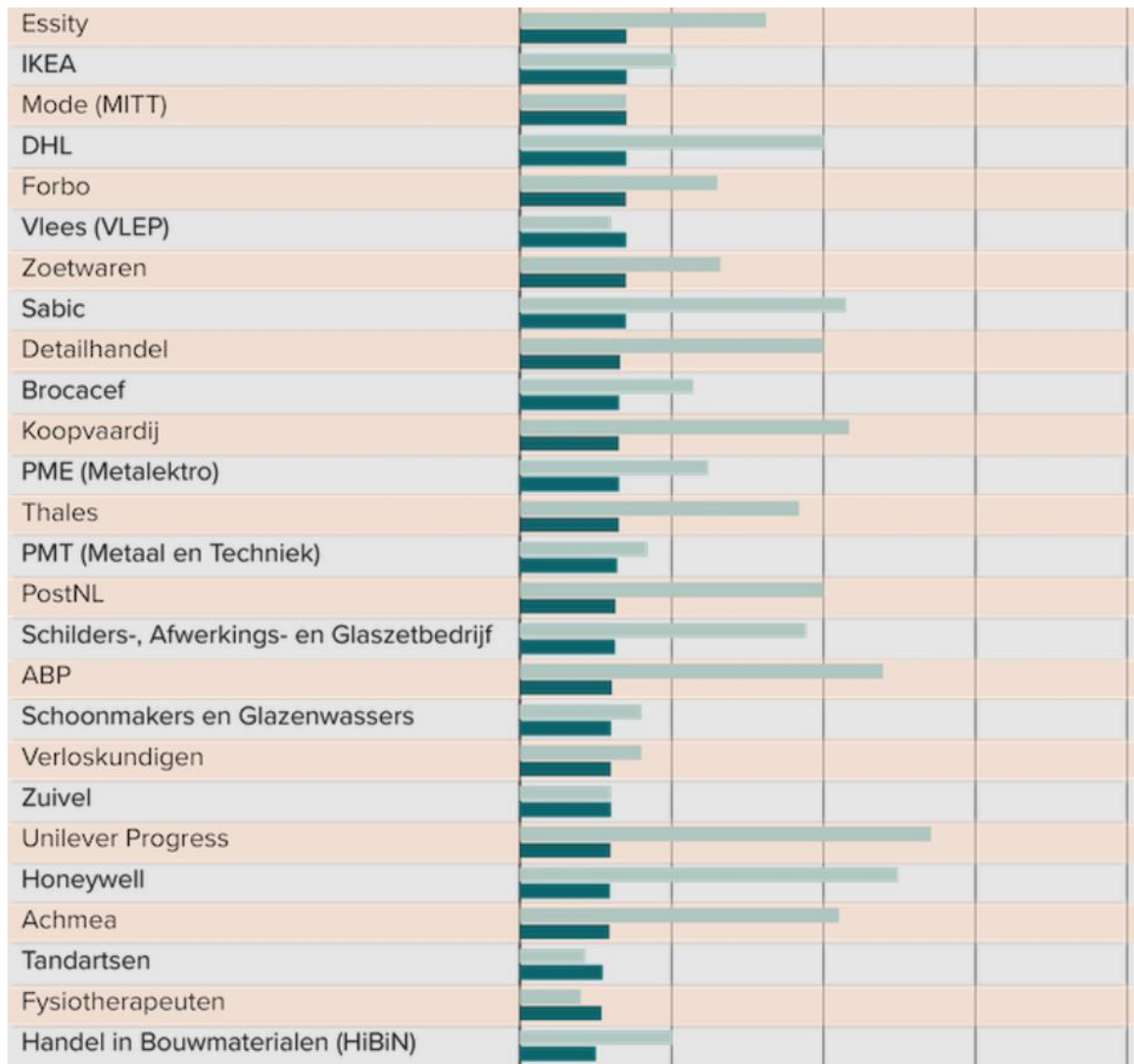
Ook ING past de regels aan, maar op een heel ander vlak. Net als bij veel andere fondsen liepen daar de verhogingen van het nog werkende personeel en de gepensioneerden uiteen, omdat de groep gepensioneerden en zogenoemde slapers de prijsinflatie van het CBS volgde, terwijl de huidige medewerkers megingen met de cao-verhoging. Daarom heeft ING dat gelijkgetrokken. Voortaan worden alle pensioenen daar verhoogd op basis van de prijsinflatie. 'Deze afspraak betekent dat er ruimere mogelijkheden ontstaan voor een extra indexatie over die afgelopen jaren', geeft het pensioenfonds aan.

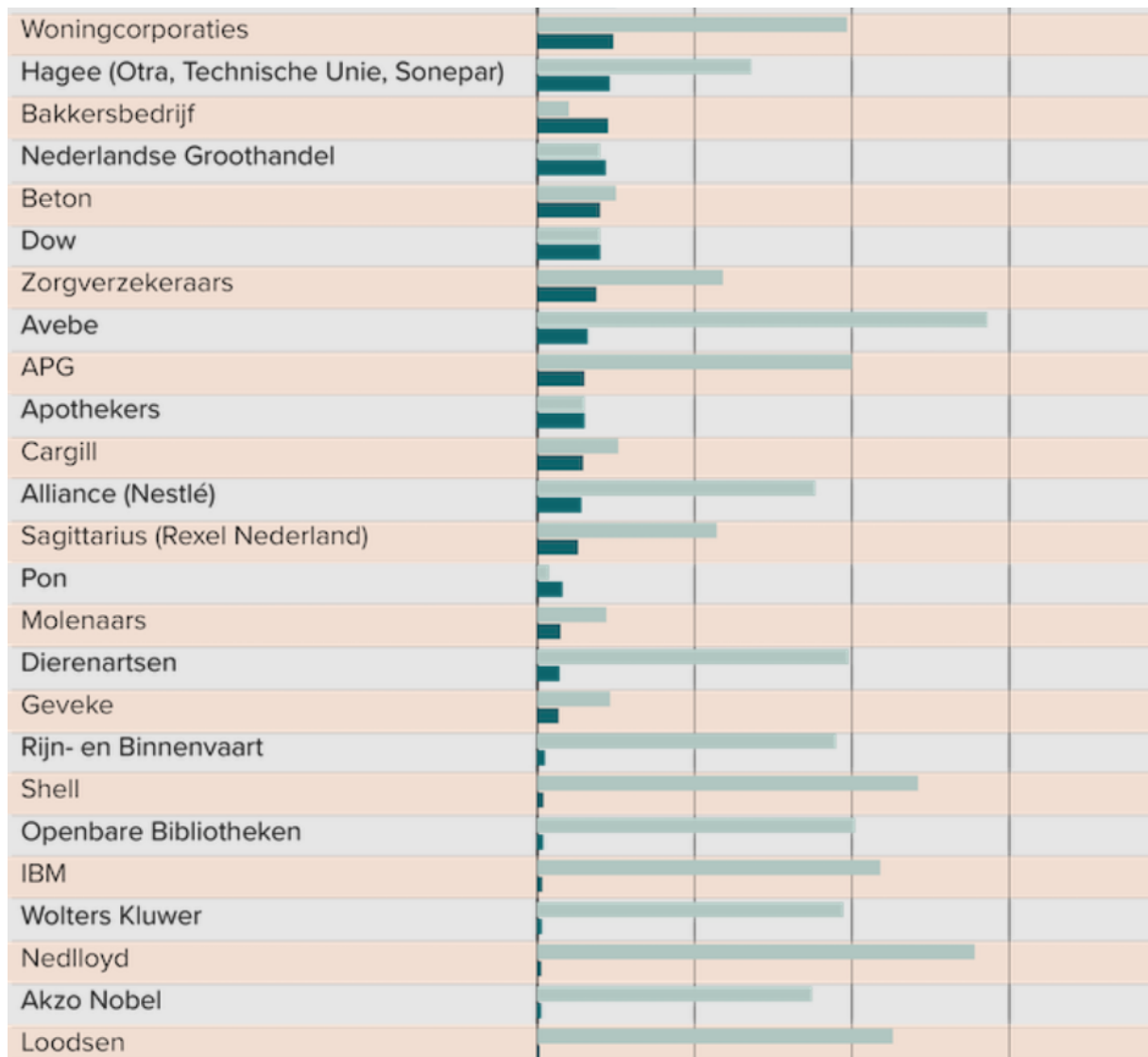
De afspraak gaat in met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022. Vanwege de complexiteit kan ING nu nog niet aan zijn gepensioneerden — en werknemers — laten weten hoe die verhoging uitpakt voor dit jaar en eerdere jaren. Maar het fonds verwacht dat dit op tussen de 4% en 12% kan gaan uitkomen.

Minder dan vorig jaar

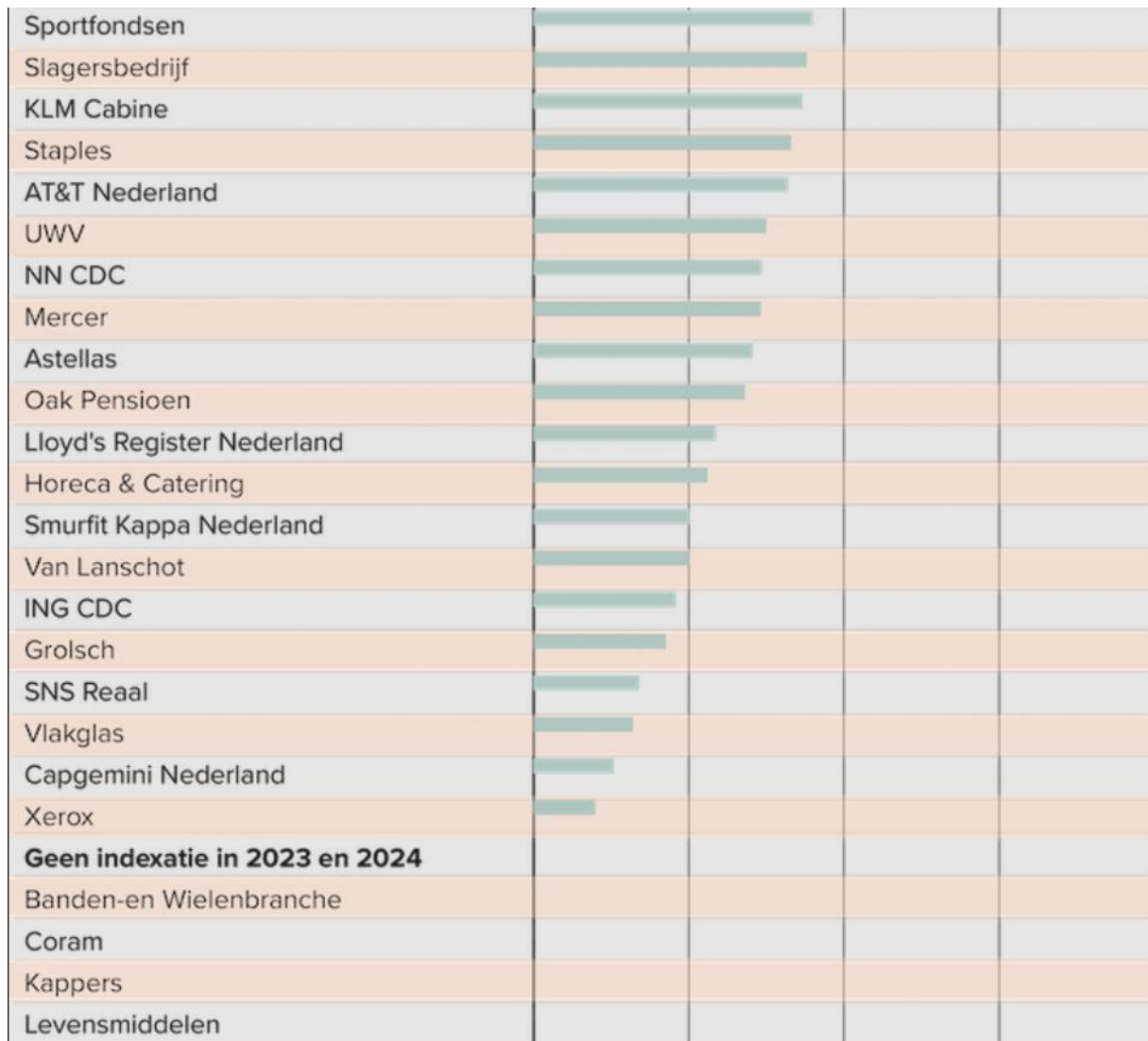
Indexatie pensioenfondsen per januari, in % (gepensioneerden en slapers)*

Geen indexatie in 2024				
Calpam				
PNO Media				
Werk- en (re)Integratie				
HAL				
TNO				
Gasunie				
British American Tobacco				
Bouwnijverheid				
C&A				
Heineken				
Mediahuis				
TDV (Ardagh)				
Rail en OV				
Campina				
Unilever Forward				
Yara Nederland				
Gazelle				
Vopak				
Avery Dennison				
KPN				
KLM Algemeen				
Metro				
Huntsman Rozenburg				
Delta Lloyd				
IFF Nederland				

Medewerkers Apotheken
Recreatie

0 5 10 15 20

© FD | CM | Bron: FD Research *123 van de 150 fondsen hebben verhoging voor 2024 bekend gemaakt